

BÄSTA LIVSPLATSEN

Region Halland

Fysisk aktivitet på recept (FAR)

Lokala nämnder, november 2019

Bakgrund

- FAR är en evidensbaserad behandlingsmetod inom hälso- och sjukvården, vars evidens nyligen stärkts genom omfattande forskning.
- FAR är en rekommenderad åtgärd med hög prioritet i Socialstyrelsens *Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor*.
  - Därmed är FAR en åtgärd som ingår i närsjukvårdens grunduppdrag och som ska erbjudas patienter som identifieras ha en otillräcklig fysisk aktivitet på alla vårdcentraler i Region Halland
  - FAR kan erbjudas som första behandling, som alternativ eller som komplement till läkemedel, både i förebyggande och behandlande syfte

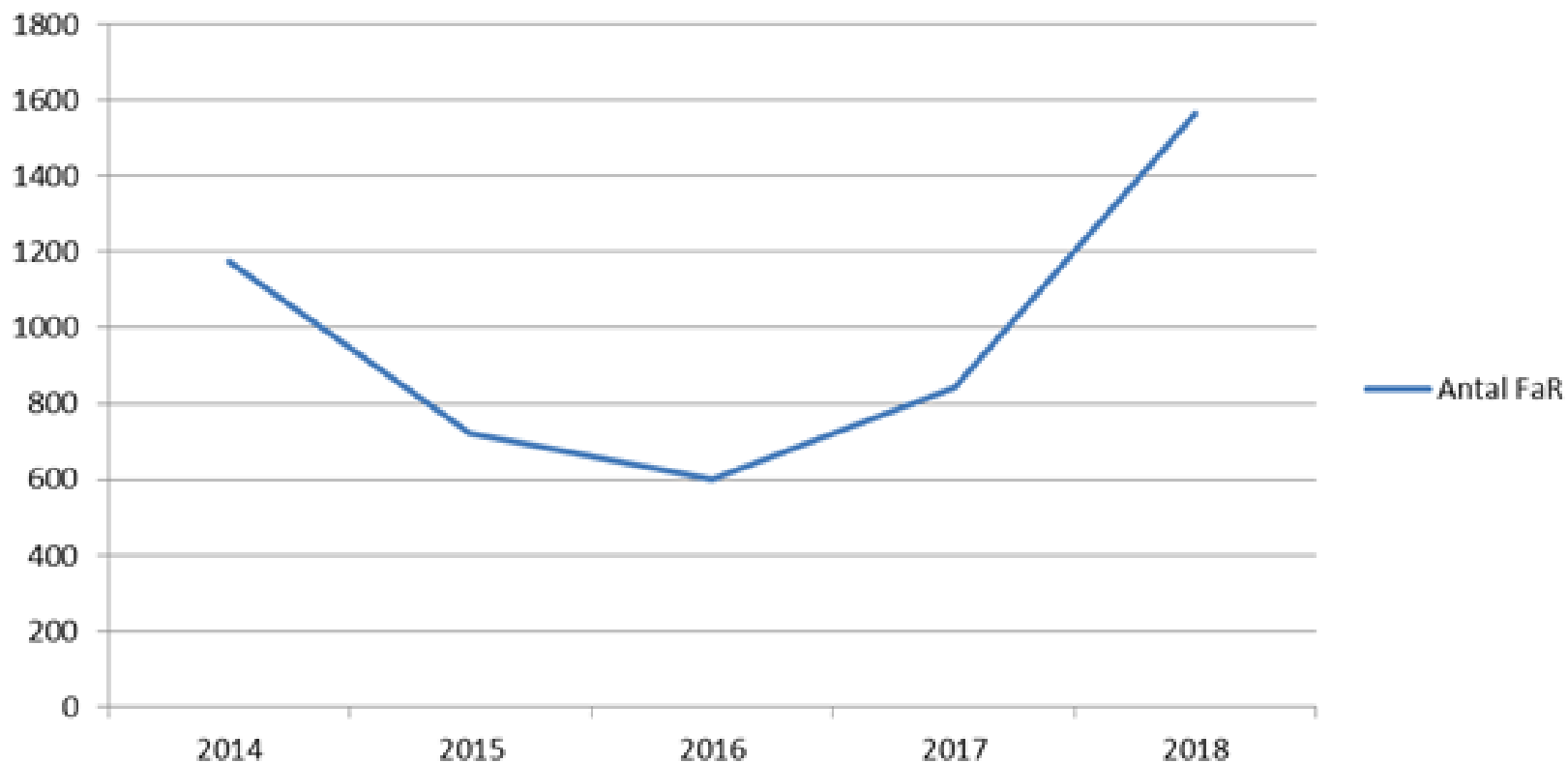
FAR i Region Halland

- Infördes i Region Halland 2002. (Utvecklingsarbetet startade 2001)
Samverkan med Lokala nämnder avseende nivå 1 inleddes 2007, då med tanken att de lokala nämnderna skulle vara samverkanspart under en uppstartsprocess.
- Nivå 1 är utvecklat specifikt i Halland för patienter som behöver extra stöd och motivation för att komma igång med fysisk aktivitet. Sker i samverkan mellan Hälso- och sjukvård, Hallands idrottsförbund, föreningslivet/ privata aktörer och lokala nämnder.
  - Föreningslivet tar kontakt med patienten som fått recept förskrivet till sig och ger patienten extra stöd under receptperioden.
  - Ca 80% av patienterna som får FAR nivå 1 utskrivet deltar i sin aktivitet.
  - Dock vet vi för lite hur stor andel som fortsätter

FAR i Region Halland, forts.

- Positiv utveckling av FAR, förskrivningen har ökat kraftigt.
- Medvetenheten och kunskapen om FAR har förbättrats, bland annat genom att uppföljningen har utvecklats och utbildningen för personal har förbättrats.
- Utvecklingsarbete för att använda FAR inom kvinnohälsovården avseende graviditetsprocessen sker.
- De lokala nämnderna är inga driftsnämnder och ska inte ha egen drift. FAR har man faciliterat i 12 år. De lokala nämnderna ska arbeta med utveckling, samverkan och kunskap i fokus.
- De lokala nämndernas budgetar har kraftigt minskats om omfattar nu 300 000 kr/ lokal nämnd vilket gör att finansieringsutrymmet minskat. Viktigt att prioritera vad medlen ska användas till!

Fysisk aktivitet på recept (FaR), 2014-2018

Nivå 1 - Kommun	2019 våren	2018	2017	2016
Kungsbacka	71	62	53	76
Varberg	123	202	149	134
Falkenberg	94	70	52	38
Halmstad	25	26	16	5
Hylte	0	1	1	1
Laholm	24	24	3	7
Totalt i Halland	337	385	274	261

Total kostnad för lokala nämnder i Halland beräknas till ca 250 000- 300 000 kr/ år utifrån nuvarande förskrivningsnivå.

Dialog med Hälso- och sjukvården

- Hälso- och sjukvården kan inte finansiera föreningar etc för att ersätta kostnaden de lokala nämnderna täcker idag.
- Slutar de lokala nämnderna ersätta föreningarna för FAR nivå 1 kommer FAR nivå 1 att prioriteras bort inom ramen för Hälso- och sjukvårdens nuvarande förutsättningar.
- I övrig hälso- och sjukvård vid receptförskrivning handlar det i nästan alla fall om eget ansvar från patientens sida om denne ska ta del av receptet den förskrivs, vilket stärker att det skulle räcka med FAR nivå 2 och 3 och att FAR nivå 1 blir överflödigt.
- Hälso- och sjukvårdsavdelningen menar att FAR nivå 2 och 3 täcker det behov som finns, och att utfallet om FAR nivå 1 tas bort *troligtvis* kommer motsvara det bortfall som blir vid medicinsk receptförskrivning.

Planering framåt avseende FAR

- Beslut
Lokala nämnder arbetar fram ett beslutsunderlag i samverkan med hälso-och sjukvårdsavdelningen till regionstyrelsen med förslag om att medel till föreningslivet (den andel Lokala nämnder idag budgeterar för inom ramen för sina utvecklingsmedel) avsätts från central pott om FAR enligt nivå 1 ska kunna fortsätta.
- Verksamhetsåret 2020
Lokala nämnder betalar ut ersättning enligt FAR nivå 1 under 2020. Efter beslut i regionstyrelsen finns antingen förutsättningar att arbetet med FAR nivå 1 fortsätter med finansiering eller att FAR nivå 1 avslutas och patienterna som erhåller detta recept i stället omfattas av FAR nivå 2 och 3.
- Tillit och förtroende
En viktig samverkanspartner för Lokala nämnder är det lokala föreningslivet. För att bibehålla förtroende och förutsättningar till framtida samverkan krävs framförhållning och tydlighet. Därför rekommenderas inte att beslut fattas om omedelbart avslut av finansiering av FAR nivå 1 utan att det föregås av en förberedelseprocess.

Tidplan 2019-2020

- November 2019: Diskussion i de lokala nämnderna samt i länspresidiet.
- December 2019-januari 2020: Framtagande av beslutsunderlag, presenteras på Länspresidiet i januari.
- Februari 2020: Beslut i alla lokala nämnder om underlaget till Regionstyrelsen avseende FAR.
- Mars 2020-Juni 2020: Beslutsprocess i Regionstyrelsen samt beslut om Mål och budget 2021 i Regionfullmäktige i juni.
- Juli 2020-december 2020: Överlämnings- eller avslutsprocess mot receptförskrivare (Hälso- och sjukvårdsavdelningens ansvar) och Hallands idrottsförbund/föreningslivet (Gemensamt ansvar Hälso- och sjukvårdsavdelningen och Lokala nämnder)
- Lokala nämnder betalar ut de sista medlen avseende FAR nivå 1 inom ramen för budget 2020.